

مهارت به معنای استفاده‌ی ماهرانه و آگاهانه از دانش است؛ به‌عنوان نمونه، بسیاری از ما می‌دانیم که رفتارهای پرخطرانه و مصرف مواد مخدر، مضر است و راه‌حل‌های کنترل خشم و عدم مصرف مواد افیونی را نیز می‌دانیم اما در عمل نمی‌توانیم از توانایی‌های مان استفاده کنیم و نیاز به مشاوره و راهنمایی داریم.

در همین راستا و براساس استراتژی دولت و تأکیدات وزارت کشور مبنی بر پیشگیری از اعتیاد در جامعه، «کمیته پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی» شرکت در سال ۱۳۷۷ در پی دستورالعمل صادره با حمایت‌های بی‌دریغ مدیرعامل محترم شرکت، جناب آقای «مهندس حیدر بهمنی» متشکل از ادارات مختلف به‌منظور جلوگیری از گسترش این بلای خانمانسوز در بین کارکنان، تشکیل و آغاز به کار نمود و اعضای آن با همت مضاعف و پشتیبانی سخت‌کوشان صنعت حفاری، عزم خود را جزم کردند تا با مشارکت خانواده‌های محترم کارکنان با فرهنگ‌سازی، انجام کارهای آموزشی، تست‌های دوره‌ای، اطلاع‌رسانی و استفاده از کارشناسان مجرب، سازمانی سالم، پویا، بانشاط و ایمن را به‌وجود آورند تا ضمن افزایش بهره‌وری و کارآیی، صنعت حفاری نقش خود را بیش از گذشته در پروسه‌ی تولید نفت و گاز ایفا نماید.

کارکنان صنعت حفاری به‌طور اقماری در اقصی‌نقاط میهن اسلامی در دریا، کوه و صحرا در بدترین شرایط آب‌وهوایی به‌صورت شبانه‌روزی مشغول به فعالیت گسترده‌ی اکتشاف، استخراج و توسعه‌ی چاه‌های نفت و گاز هستند و کلید منابع الفبای اقتصاد کشور را در دست دارند. حفار مردان با توجه به ماهیت کار حفاری، از خیلی مزایای کار در شهر که برای شاغلین در بخش‌های مختلف صنایع کشور ایجاد شده است، محروم گردیده‌اند و کار به‌صورت نوبت‌کاری اقماری از پیچیدگی‌های خاصی برخوردار است که شاغلین از لحاظ توانایی‌های عاطفی، روانی و اجتماعی مستمراً در معرض تهدید و آسیب‌پذیر هستند. خوشبختانه با حمایت اعضای هیأت مدیره و پشتیبانی مدیرعامل شرکت، گام‌های مؤثر و مفیدی در این زمینه برداشته شده که خلاصه‌ای از مهم‌ترین کاربردها بدین شرح است:

بخش اعظمی از توانایی‌های بالفعل و بالقوه‌ی خود را از دست بدهد و دولت نیز منابع مهمی از امکانات خود را برای مقابله با تهدیدات ناشی از مواد مخدر و تأمین بهداشت، آموزش و همچنین اقدامات نظامی و انتظامی اختصاص دهد. یکی از معضلات مبارزه با مواد افیونی، قدرت اقتصادی ناشی از ارزش افزوده‌ی بالای مواد مخدر است و از طرف دیگر، رویکرد درمانی نیز با مشکلات عدیده‌ای مواجه است. بسیاری از افرادی که برای درمان مراجعه می‌کنند، دچار عوارض جسمی، روانی و اجتماعی شده‌اند که برطرف کردن آن، هزینه و وقت و انرژی زیادی صرف می‌کند و میزان موفقیت نیز نامعلوم است. درمان اعتیاد به دلیل فردی بودن آن بسیار پرهزینه می‌باشد

- کنار آمدن کارکنان با انتظارات متفاوت خود، خانواده، دوستان، همکاران و جامعه
- مقابله‌ی صحیح با فشارهای روانی-اجتماعی و افزایش توانمندی در سازگاری با شرایط اقتصادی
- تقویت اعتمادبه‌نفس و عواطف انسانی
- پیشگیری از مشکلات رفتاری از جمله مصرف دخانیات، مواد مخدر و... بدون تردید یکی از مسائلی که زیان‌های اجتماعی و اقتصادی و سیاسی بسیاری در کشور ما به‌وجود آورده، مواد مخدر است که در همین رابطه ضربات جبران‌ناپذیری به جامعه وارد نموده است. اعتیاد به مواد افیونی در اقصار مختلف جامعه -به‌ویژه در جوانان و نوجوانان- موجب شده تا جامعه

و از سوی دیگر، درمان کارآمد، مستلزم شرکت فعال معتادان است؛ درحالی که اغلب معتادان، تمایلات متضاد و دوگانه‌ای نسبت به درمان دارند و بسیاری از آنان درحین درمان، آن را رها کرده و یا مدت کوتاهی پس از خاتمه‌ی درمان اولیه، دوباره به مواد رومی‌آوردند؛ بنابراین بهترین راه جهت ریشه‌کنی این بلای خانمانسوز، پیشگیری از اعتیاد از طریق کاهش تقاضا می‌باشد.

برنامه‌ریزی و اجرای طرح پیشگیری

برای پیشگیری از اعتیاد، ابتدا باید علل و عوامل مؤثر در شروع مصرف و اعتیاد به مواد مخدر را شناخت. عوامل محیطی و اجتماعی همگی در سوءمصرف اعتیاد، بسیار مؤثر هستند و عوامل متعدد در تعامل با یکدیگر به سوءمصرف و سپس اعتیاد افراد منجر می‌گردد. نگرش سیستمیک به اعتیاد، عوامل مؤثر بر فرد، محیط و عوامل اجتماعی و درک تمامی علل زمینه‌ای موجب می‌شود تا فعالیت‌های پیشگیری از اعتیاد به‌طور هدفمند

طرح‌ریزی گردد. کمیته از ابتدای شروع کار، مهم‌ترین استراتژی خود را پیشگیری از مصرف قراردادده و برنامه‌های زیر را به‌اجرا درآورده است:

- آگاه‌سازی افراد در مورد خطرات و مضرات مواد مخدر
- برنامه‌ریزی در جهت تقویت فعالیت‌های جایگزین به‌جای مصرف مواد مخدر
- ارتقای فرهنگی
- درمان معتادان (تشویق بیماران جهت درمان با معرفی به مراکز خودمعرف)
- آموزش و آگاه‌سازی
- فعالیت‌های پیشگیری شامل تست دوره‌ای از کارکنان
- برخورد با افراد خاطی و ارشاد آنان
- تنبیه افراد قانون‌گریز با احکام انضباط موقت از خدمت و اخراج از کار
- توزیع کتاب و جزوه‌های آموزشی درخصوص آگاهی‌دادن کارکنان به معضل اعتیاد

عملکرد

بررسی سیر عملکرد بیش از یک دهه‌ی «کمیته پیشگیری و کنترل آسیب‌های اجتماعی» در شرکت، نظر هر انسان خیراندیش و آشنا به مسائل مواد مخدر را جلب کرده و به تحسین وامی‌دارد. با شروع فعالیت‌های کمیته براساس نظرسنجی و نتایج حاصله از تست دوره‌ای کارکنان، بسیاری از افرادی که به‌صورت تفریحی از مواد مخدر استفاده می‌نمودند، آن را کنار گذاشته و سلامتی خود را بازیافته و به کار و تلاش بازگشتند و شادی مضاعفی را برای خانواده‌ی رنج‌دیده‌ی خود به ارمغان آوردند و از طرفی، تجارب به‌دست آمده نشان از تأثیرگذاری بیش‌تر فعالیت‌های مستمر و برخوردهای پیشگیرانه برای آن دسته از همکارانی که هنوز به این پدیده‌ی شوم گرفتار نشده‌اند، داشته است که قطعاً با استمرار این‌گونه فعالیت‌ها، تأثیرگذاری آن در درازمدت قابل‌توجه‌تر خواهد بود. امروزه کارکنان شریف و پرتلاش و سخت‌کوش صنعت حفاری کشور در خط مقدم مبارزه با اعتیاد و مواد افیونی می‌باشند و سازمان این صنعت استراتژیک، یکی از سالم‌ترین و شفاف‌ترین سازمان‌ها در سطح وزارت نفت و کشور می‌باشد و این نه‌تنها یک ادعا، بلکه براساس آمار و ارقام، واقعی و قابل‌تحقیق نیز می‌باشد. در ۱۱ سال فعالیت مستمر، بیش از ۷۵ هزار مورد تست از مجموعه‌ی کارکنان گرفته شده که براساس آمار واقعی، درصد اعتیاد از سال ۷۷ مهار و بسیار کاهش یافته که امید می‌رود با اقدامات مؤثر، این روند هم‌چنان سیر نزولی خود را طی نماید.

کمیته امیدوار است با حمایت‌های بی‌دریغ مدیرعامل محترم، اعضای هیأت مدیره و کارکنان پرتلاش، این حرکت خداپسندانه ادامه یابد و با استمرار برنامه‌ها و استفاده از تمامی امکانات و روش‌های صحیح در جهت ریشه‌کنی این پدیده‌ی شوم و به‌دست آوردن شرایط ایده‌آل که درنهایت، رسیدن به محیطی سالم باشد، گام‌های اساسی بردارد. قطعاً این حرکت انسانی و خداپسندانه، نتایج درخشانی برای سازمان و جامعه در آینده خواهد داشت که همانند سایر فعالیت‌های عملیاتی و خدماتی و فرهنگی این شرکت به‌عنوان یک الگوی پیشگیرانه در سطح کشور مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

شاد و پرنرژی باشید

علی‌اکبر پونده‌تژادان

رئیس کمیته پیشگیری و کنترل آسیب‌های اجتماعی

